

رشد ۲۰ درصدی جذب بدون کنکور دانشگاه آزاد

فرهنگستان

دانشگاه

پنجشنبه ۲۰ مهر ۱۴۰۱ شماره ۳۹۲۹ WWW.FDN.IR

دانشگاه‌های آمریکا در سال گذشته محل بیش از ۶۶۰ اقدام اعتراضی بودند

رشد ۲ برابری واکنش‌های ضدصهیونیستی

در دانشگاه‌های آمریکایی

دکتر طهرانچی در نشست تخصصی «توسعه مهارت‌های مدیریتی نوآورانه و تحول‌گرا» خبر داد

رشد ۲۰ درصدی جذب بدون کنکور دانشگاه آزاد

افزود: «دانشگاه آزاد در این رویکرد از دوگانه علم و فرهنگ به سه‌گانه علم، فرهنگ و فناوری‌گذار کرده و اتفاقات جدی رقم خواهد زد. در این زمینه باید به آموزش، پژوهش، ترویج و کاربست سه حوزه علم، فرهنگ و فناوری بپردازیم تا تاثیر اقتصادی، اجتماعی و نوآورانه در جامعه داشته باشد.»

دانشگاه در مرحله اول باید کارساز محلی باشد

وی با تاکید بر پاسخگویی محلی واحدهای دانشگاه آزاد، گفت: «دانشگاه در مرحله اول باید پاسخگویی محلی و کارساز محلی باشد و پس از آن به حل مساله ملی و دانش جهانی بپردازد. در این مسیر دانشگاه را باید براساس آمایش استانی به زیست بوم محلی متصل کرد و پس از آن، به جامعه ملی و اجتماع جهانی متصل شود.» دکتر طهرانچی در ادامه به موضوع «تحولات جهانی، سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی» پرداخت و گفت: «اکنون در مقطع مهمی قرار داریم که مشابه دوران سال ۱۳۱۶ است. در آن مقطع مرحوم ملک برای ترقی معارف (پیشرفت علم) به جمع‌آوری ۱۹ هزار نسخه خطی اقدام و کتابخانه ارزشمندی راه‌اندازی کرد که معادل مفهوم پژوهشگاه‌های کنونی است، اما اتفاقی که افتاد، کتابخانه ملک به موزه تبدیل شد و در نتیجه سبک زندگی مردم غربی شد.» رئیس دانشگاه آزاد ادامه داد: «براساس سند بنیاد علمی آمریکا، پس از دهه‌ها که ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا و ژاپن رهبری علم را برعهده داشتند، یک دنیای چندقطبی فراینده در علم و مهندسی درحال پدیدار شدن است. توسعه اجتماعی و روند رشد در مناطق مختلف یک جابه‌جایی شگفت‌انگیز در جغرافیای جهانی تحقیق، آموزش و فعالیت تجاری علم و مهندسی پدید آورده است.» بر این اساس درحال تجربه جنگ سرد دوم هستیم. در نظم جدید جهانی، چین، جمهوری اسلامی، جهان اسلام و بریکس نقش‌آفرین هستند. وی با بیان اینکه رقابت قدرت‌های جهانی معطوف به حوزه علم و فناوری شده است، گفت: «در این رقابت کشورها به دو دسته تولیدکننده و مصرف‌کننده علم و فناوری تقسیم می‌شود و به همین دلیل همکاری علمی جای خود را به رقابت علمی داده است.»

ماموریت ۴۳ درصد نواحی دانشگاه آزاد علمی مهارتی است

دکتر طهرانچی در بخش دیگری از سخنان خود، به سند آمایش دانشگاه اشاره کرد و گفت: «سند آمایش دانشگاه آزاد باعث افتخار است، در این سند ماموریت‌گرایی احصا و در یک نگاه کشوری، تمامی استان‌ها به جز تهران به ۸۹ ناحیه تقسیم شده است. براساس سند آمایش ۳۳ ناحیه در خوزه علمی پژوهشی، ۴۰ ناحیه در خوزه علمی فناوری قرار دارند. همچنین ۱۷ ناحیه در حوزه بین‌المللی و ۴۳ ناحیه در حوزه عملگرذ ملی قرار گرفته است. ماموریت ۲۷ درصد نواحی علمی پژوهشی، ۳۰ درصد علمی فناوری و ۴۳ درصد علمی مهارتی خواهد بود.»

۲۸ درصد رشته‌های دانشگاه در وضعیت عالی اقبال اجتماعی

وی با بیان اینکه این دانشگاه به دو عامل اقبال اجتماعی و مطلوبیت اجتماعی رشته‌ها توجه دارد، اظهار کرد: «درکنار این دو مولفه، علم فناوری آینده نیز مدنظر دانشگاه است. درحال حاضر ۲۸ درصد رشته‌های دانشگاه آزاد از لحاظ اقبال اجتماعی در وضعیت عالی قرار گرفته و ۴۰ درصد رشته‌ها

از نظر مطلوبیت آمایشی در این جایگاه قرار دارند.» رئیس دانشگاه آزاد با اشاره به برخی اظهارنظرها مبنی بر حذف ۱۰ هزار رشته مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، به آمار منتشرشده درباره وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان مقاطع مختلف تحصیلی اشاره کرد و گفت: «براساس این آمار که مربوط به سال ۱۳۹۷ است، هرچه تحصیلات افراد افزایش می‌یابد، اشتغال آنها نیز بیشتر می‌شود و این موضوع که فارغ‌التحصیلان تحصیلات تکمیلی فاقد شغل هستند، سخن اشتباهی است. این آمار نشان می‌دهد ۶۶ درصد دانش‌آموختگان دکتری ۵۶ درصد فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد شاغل هستند، درحالی‌که این عدد برای فارغ‌التحصیلان مقاطع کاردانی ۳۳ درصد و کارشناسی ۳۹ درصد است.» دکتر طهرانچی به بسته «ارتقای کیفیت و کارآمدی دوره‌های تحصیلی» سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اشاره کرد و گفت: «این سند در سال ۱۴۰۰ تصویب شد اما اهداف آن، نیاز امروز کشور در حوزه آموزش عالی است که ازجمله آن می‌توان به ارتقای کاربردی بودن رشته‌های تحصیلی براساس انطباق رشته‌محل‌ها و نیازهای آمایشی، ارتقای روزآمدی رشته‌های تحصیلی و محتواهای آموزشی، افزایش کیفیت و اثربخشی فرآیند آموزش مبتنی بر پرورش انواع استعدادها و نهادینه‌سازی قدرت ابتکار، خلاقیت و رویکرد حل مساله در فرآیند آموزش اشاره کرد.» وی افزود: «یکی از راه‌کشف‌های این بسته کاری، بازاریابی ساختار نظام آموزشی با تاکید بر حوزه‌های دانشی میان‌رشته‌ای و دانشکده‌های موضوع‌محور و فناوری و گروه‌های دانش‌محور درون آنهاست. در این راستا تحولاتی در معاونت‌های دانشگاه آزاد به وجود آمد و ساختار دانشکدگان (school)، دانشکده و گروه‌های دانشی شکل گرفت. از این رو در ساختار دانشگاه آزاد اسلامی، معاونت‌های موضوعی علوم تربیتی و مهارتی، علوم انسانی و هنر، کشاورزی، علوم و مهندسی و علوم پزشکی راه‌اندازی شد که ذیل این معاونت‌ها دانشکدگان تعلیم و تربیت اسلامی، مهارت و کارآفرینی، فرهنگ و تمدن، هنر و رسانه، جامعه و حکمرانی، علوم فناوری‌های همگرا و کراتومی، فضای مجازی، هوش مصنوعی و... به وجود آمد. ذیل این دانشکدگان، دانشکده راه‌اندازی می‌شود و این عناوین به عنوان ماموریت تخصصی دانشکده پیگیری خواهد شد. در واحدهای دانشگاهی نیز گروه‌های دانشی فعالیت خواهند داشت.»

دانشگاه در حال پوست‌اندازی و جوانگرایی در بدنه هیات علمی است

دکتر طهرانچی با اشاره به اهداف اجرای طرح دستیار آموزشی در دانشگاه آزاد گفت: «یکی از اهداف این طرح، استفاده از افراد جوان و به‌روز برای آموزش جوانان است تا از این طریق بتوانیم از اساتیدی استفاده کنیم که فاصله سنی کمتری با دانشجویان داشته باشند و با مفاهیم جدیدی ازجمله هوش مصنوعی و... آشنا باشند. واقعیت این است که دیگر دوران خواندن کتاب‌ها و جزوه‌نویسی به پایان رسیده و باید از شیوه‌های جدید و نوین آموزشی استفاده کنیم.» وی ادامه داد: «دانشگاه آزاد درحال پوست‌اندازی و جوانگرایی در بدنه هیات علمی است؛ چراکه نظام آموزشی دنیا دچار تغییر شده و بقاء در آینده پژوهی است. به همین دلیل امروز باید برای آینده تدبیر داشته باشیم.» رئیس دانشگاه آزاد در پایان خاطرنشان کرد: «تحول یک «شاید» نیست، بلکه یک «باید» است و امروز بیش از هر زمانی ثابت شده که اگر تحولات چهارسال گذشته در دانشگاه‌های آزاد روی ندهاده بود، اکنون این دانشگاه با چالش‌های جدی مواجه می‌شد و در چنین جایگاهی قابل قبولی نمی‌توانست گرفت.»

در هفته علمی دانشگاه‌های ایران و عراق چه گذشت

منافع ملی

گرفتار رقابت‌های داخلی

در هفته علمی دانشگاه‌های ایران و عراق چه گذشت

منافع ملی گرفتار رقابت‌های داخلی

کنند، هماهنگ‌کننده و دعوت‌کننده نشست وزارت علوم ایران بوده و مقاماتی هم که حضور پیدا کردند از وزارت علوم عراق و دانشگاه‌های دولتی بودند. البته تلاش می‌کنیم از دانشگاه‌های غیردولتی مانند دانشگاه آزاد در نشست دومی که دانشگاه‌های غیردولتی هم حضور پیدا خواهند کرد دعوت شوند.» او با اشاره به اینکه ملاک‌مان حضور دانشگاه‌های دولتی بود و محور حضور در این نشست مدیران و معاونان وزارتخانه و دانشگاه‌های دولتی است، ادامه می‌دهد: «محروران این نبود که چه دانشگاهی چند درصد از جامعه دانشجویان خارجی را پوشش می‌دهد. اگر این محور را مدنظر قرار دهیم دانشگاه‌های مختلفی داریم که درصد‌های مختلفی از دانشجویان بین‌المللی را پوشش می‌دهد. ما حتما در نشست‌هایی که با محور درصد پوشش دهی دانشگاه‌های غیردولتی برگزار می‌کنیم دانشگاه آزاد را نیز به عنوان محور اصلی دعوت خواهیم کرد.» البته راین فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در عراق معتقد است در نشست‌های بعدی دانشگاه‌های غیردولتی با مسئولان وزارتخانه‌ها به دلیل تعدد دانشگاه‌های ایرانی امکان جمع‌آوری ۳۰۰ الی ۴۰۰ دانشگاه را نداریم. دانشگاه آزاد بیش از ۳۰۰ شعبه دارد و اگر بخواهیم از همه دعوت کنیم باید حداقل شش تا هفت شعبه واحدهای اصلی دانشگاه آزاد را دعوت کنیم. ابزاری با بیان اینکه ۶۲ دانشگاه ایرانی مورد تأیید وزارت علوم عراق است، توضیح داد: «از واحدهای دانشگاه آزاد نیز در این ۶۲ دانشگاه حضور دارند. بنا نبود تمام ۶۲ دانشگاه را دعوت کنیم. ضمن اینکه مسئول برگزاری نشست وزارت علوم است و اگر دانشگاه آزاد نسبت به عدم حضور اعتراضی دارد باید به مقامات وزارت علوم این موضوع را منعکس کند.»

محدودسازی در عرصه علمی جواب نمی‌دهد

در سال‌های اخیر روند فعالیت دانشگاه آزاد در حوزه بین‌الملل سرعت دوچندان گرفته است؛ از راه‌اندازی پردیس‌ها گرفته تا تفاهم‌های مختلفی که آخرین آنها همین هفته در اصفهان بین وزارت علوم مالزی و دانشگاه آزاد اسلامی منعقد شد. بنابراین نادیده انگاشتن بزرگ‌ترین مرکز آموزش عالی کشور و فعال‌ترین آنها در عرصه دیپلماسی علمی بیش از آنچه فعالیت‌های آن تحت شعاع قرار دهد، محدود کردن توانمندی‌های علمی ایران است. هرچند در بستر کنونی تا زمانی که وزارت علوم خود را رقیب مجموعه‌های علمی دولتی و غیردولتی بداند، انتظار بیشتر داشتن هم‌گرافه است.

سارا طاهری خبرنگار گروه دانشگاه

دیپلماسی علمی یکی از اهداف مهم کشورها در حوزه علم و فناوری به شمار می‌رود. در روزگاری که خبری از لشکرکشی‌های جغرافیایی برای گسترش سرزمین نیست این علم و فناوری است که مرزهای جدید حکمرانی را در جهان تعیین می‌کند. مسابقه جهانی علم اهمیت تقویت تعامل علمی را دوچندان کرده است. از همین رو دولت‌هایی که محور توسعه روابط بین‌کشورها هستند تلاش می‌کنند زمینه‌های مختلف این تعامل فراهم شود. نمونه‌اش هم می‌شود نخستین رویداد علمی بین دو کشور ایران و عراق با عنوان «هفته علمی جمهوری اسلامی ایران و عراق»، که از شنبه این هفته در شهر مشهد آغاز به کار کرد. رویدادی که می‌توانست با در نظر گرفتن اولویت‌های ملی، فعالان مؤثر آموزش عالی فعال در حوزه بین‌الملل را گرد هم آورد اما یک کم‌دقتی، بی‌توجهی یا تنگ‌نظری از سوی وزارت علوم - که به عنوان نماینده دولت باید فضا را برای همه فعالان و ذی‌نفعان حتی بخش غیردولتی فراهم کند- موجب شده تا بخش مهمی از آموزش عالی کشور اساساً در چنین رویدادی سهمی نداشته باشد.

جای خالی فعال‌ترین دانشگاه حوزه بین‌الملل در یک رویداد

مرور پوستر رویداد «هفته علم جمهوری اسلامی ایران و عراق» نشان می‌دهد حدود ۶۰ دانشگاه (۴۰ دانشگاه ایرانی و ۲۰ دانشگاه عراقی) در این رویداد حاضر هستند، اما با وجود اینکه حدود ۶۰ درصد دانشجویان بین‌الملل کشور در دانشگاه آزاد اسلامی تحصیل می‌کنند که بخش قابل توجهی از آنان عراقی هستند یا اینکه دانشگاه آزاد تنها دانشگاه ایرانی دارای پردیس‌های خارجی است که اخیراً موافقت اصولی تأسیس شعبه آن در عراق هم نهایی شده و واحدهای مختلف دانشگاه آزاد که هم‌اکنون درحال تبادل استاد و دانشجو با مراکز آموزشی کشور عراق هستند و حتی برخی واحدهای دانشگاه آزاد هم در شمار مراکز دانشگاهی مورد تأیید وزارت علوم عراق قرار گرفته، هیچ یک از واحدهای دانشگاه آزاد به چنین رویدادی دعوت نشدند.

وزارت علوم متولی دعوت دانشگاه‌ها بود

غلامرضا ابازری، راینز فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در عراق در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره علت عدم حضور دانشگاه آزاد در این نشست می‌گوید: «تنظیم